

**ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 12
PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 1221/GDDT-TH

Quận 12, ngày 24 tháng 11 năm 2020

Về hướng dẫn thực hiện nội dung
giáo dục địa phương trong Chương
trình Giáo dục phổ thông 2018 từ
năm học 2020-2021.

Kính gửi:

- Hiệu trưởng các trường tiểu học;
- Hiệu trưởng trường Chuyên biệt Ánh Dương.

Căn cứ Công văn số 3654/GDDT-TH ngày 03 tháng 11 năm 2020 của Sở Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn thực hiện nội dung giáo dục địa phương trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 từ năm học 2020-2021,

Phòng Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn tổ chức thực hiện nội dung giáo dục địa phương trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 từ năm học 2020-2021 như sau:

1. Mục đích, yêu cầu

Nội dung giáo dục địa phương là nội dung giáo dục bắt buộc, bảo đảm cụ thể hóa được mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông 2018, đảm bảo yêu cầu cần đạt, *được tích hợp trong Hoạt động trải nghiệm và trong dạy học các môn học* (Tiếng Việt, Đạo đức, Tự nhiên và Xã hội, Toán, Lịch sử, Địa lí,...) ở từng lớp cấp tiểu học, góp phần giáo dục các phẩm chất chủ yếu và năng lực cốt lõi của học sinh; bảo đảm thiết thực, phù hợp trình độ, định hướng nghề nghiệp của học sinh; làm cơ sở đánh giá kết quả giáo dục học sinh.

Tài liệu Giáo dục địa phương của Thành phố Hồ Chí Minh biên soạn những vấn đề cơ bản về văn hóa, lịch sử truyền thống, địa lý, kinh tế, hướng nghiệp, chính trị, xã hội, môi trường, bồi dưỡng cho học sinh tình yêu quê hương, ý thức tìm hiểu và vận dụng những điều đã học để góp phần bảo tồn những giá trị lịch sử, văn hóa, xây dựng văn hóa, kinh tế - xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng phát triển. Giáo viên tiểu học có tư liệu chính xác, phù hợp; vận dụng được các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học, kiểm tra, đánh giá theo định hướng tích hợp, phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh. Học sinh có thêm cơ hội trải nghiệm để hiểu biết, tự hào về quê hương, đất nước, con người đồng thời tham gia giới thiệu, quảng bá hình ảnh mọi mặt đời sống xã hội thành phố ra thế giới và có thể vận dụng kiến thức đã học giải quyết một số vấn đề thực tiễn của thành phố.

Tài liệu được sưu tầm, biên soạn phù hợp lứa tuổi, đảm bảo tính chính xác và yêu cầu của xuất bản phẩm tham khảo; được sử dụng và quản lý theo quy định tại *Thông tư số 21/2014/TT-BGDĐT ngày 07 tháng 7 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về quản lý và sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên.*

2. Nội dung

2.1. Nội dung giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh cấp Tiểu học

Nội dung giáo dục địa phương của Thành phố Hồ Chí Minh là thành phần của Chương trình giáo dục phổ thông 2108, tuân thủ các quy định nêu trong Chương trình tổng thể, đồng thời chú ý đến đặc điểm tự nhiên, kinh tế, xã hội, văn hoá, dân cư của thành phố. Trong đó, tập trung vào một số nội dung sau:

- Được xây dựng trên cơ sở tích hợp các vấn đề cơ bản của tự nhiên, địa lí, lịch sử, văn hoá, nghệ thuật, kinh tế - xã hội của thành phố. Chú trọng nội dung bảo vệ môi trường, giáo dục giá trị nhân văn; gắn lí thuyết với thực hành, gắn nội dung giáo dục với thực tiễn.

- Cơ bản tập trung vào lịch sử hình thành, phát triển và truyền thống của thành phố; các lễ hội, nghệ thuật truyền thống, di tích lịch sử, danh nhân văn hóa; phong tục, tập quán; địa lí, dân cư; cảnh quan thiên nhiên, môi trường tự nhiên; ngành nghề, làng nghề truyền thống của thành phố. Một số nội dung về kinh tế, xã hội, chính sách an sinh xã hội; giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống, kĩ năng sống; xây dựng nếp sống văn minh, tôn trọng kỉ cương, pháp luật; bảo vệ môi trường tự nhiên tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Được tích hợp trong hoạt động trải nghiệm; được tích hợp hoặc sử dụng trong dạy học các môn học ở từng lớp gắn với điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của thành phố và đất nước; các hoạt động giáo dục tư tưởng chính trị, từ thiện vì cộng đồng tại địa phương; các hoạt động xã hội và tìm hiểu một số nghề nghiệp gần gũi với học sinh... góp phần hình thành và phát triển phẩm chất chủ yếu và năng lực cốt lõi của học sinh tiểu học, đáp ứng mục tiêu giáo dục trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

- Được xây dựng trên cơ sở kế thừa và kết nối với các môn học và hoạt động giáo dục khác như: Tự nhiên và Xã hội, Khoa học, Đạo đức, Hoạt động trải nghiệm, Lịch sử, Địa lí, Tin học-Công nghệ... giúp học sinh vận dụng tích hợp kiến thức, kĩ năng của nhiều môn học và hoạt động giáo dục để giải quyết các vấn đề trong học tập và đời sống, phù hợp với lứa tuổi.

2.2. Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh – Lớp 1

2.2.1. Cấu trúc

Cấu trúc Tài liệu giáo dục địa phương TP. Hồ Chí Minh – Lớp 1 tiếp cận cấu trúc sách giáo khoa mới theo hướng phát triển năng lực. Theo đó, mỗi chủ đề/bài học được thiết kế theo 5 thành phần: Khởi động; Khám phá; Luyện tập; Mở rộng; Củng cố. Cấu trúc hoạt động này một mặt giúp học sinh chủ động, phát huy được sự sáng tạo, tính tích cực trong hoạt động học tập, mặt khác có kết nối chặt chẽ với nội dung và hình thức của sách giáo khoa mới.

2.2.2. Nội dung

Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh – Lớp 1 thiết kế các chuỗi hoạt động theo hướng mở để học sinh khám phá, trải nghiệm, chủ động trong hoạt động học. Những câu hỏi luôn có tính mở, không áp đặt mà giúp học sinh suy nghĩ, tối ưu hoá vốn sống và trải nghiệm cá nhân để giải quyết nhiệm vụ học tập; học sinh được thực làm, được trực tiếp trao đổi và chia sẻ, được trải nghiệm và giao tiếp,...

Hình ảnh, nội dung trong Tài liệu giáo dục địa phương TP. Hồ Chí Minh – Lớp 1 vừa bình dị, đặc trưng vừa mang đậm bản sắc con người và vùng đất Thành phố Hồ Chí Minh để hấp dẫn và luôn gợi dẫn các em tiếp tục khám phá nhiều hơn những vẻ đẹp của quê hương, qua đó bồi dưỡng tình yêu quê hương đất nước cho học sinh.

Nội dung Tài liệu giáo dục địa phương TP. Hồ Chí Minh – Lớp 1 có 6 chủ đề được phát triển theo vòng tròn đồng tâm từ lớp 1 đến lớp 3 và nâng cao mục tiêu cần đạt theo yêu cầu và mức độ phù hợp của từng lớp.

Chủ đề 1: Quê hương em

Bài: Thành phố Hồ Chí Minh năng động - hiện đại - nghĩa tình

Chủ đề 2: Danh nhân lịch sử – văn hoá

Bài: Nguyễn Hữu Cánh - tiền nhân mở cõi

Chủ đề 3: Nghệ thuật và làng nghề truyền thống

Bài: Làng hoa Gò Vấp

Chủ đề 4: Đặc sản địa phương

Bài: Các món ăn quen thuộc ở Thành phố Hồ Chí Minh

Chủ đề 5: Di tích lịch sử – văn hoá

Bài: Bảo tàng lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh

Chủ đề 6: Văn hoá ứng xử

Bài: Gia đình em

Mỗi chủ đề có nội dung được thiết kế theo hướng mở, linh hoạt để có thể điều chỉnh cho phù hợp với điều kiện của các đơn vị khác nhau; phù hợp với khả năng của giáo viên, với các nhóm đối tượng học sinh và thực tiễn dạy học ở nhà trường. Nhà trường chủ động xác định nội dung, hình thức tổ chức, phân bổ thời lượng cho các nội dung dạy học trên cơ sở thực hiện lồng ghép, tích hợp một hoạt động bất kỳ trong một chủ đề nào đó với hoạt động trải nghiệm/các môn học khác, giáo viên có thể chủ động phân bổ thời gian hợp lý tùy theo nội dung bài học, đối tượng học sinh và tình hình thực tế. Tùy theo tình hình của mỗi trường, địa phương có khả năng đáp ứng việc tổ chức trải nghiệm thực tế cho học sinh.

2.3. Tổ chức dạy học

Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh lớp 1 được sử dụng để giảng dạy nội dung giáo dục địa phương tích hợp trong Hoạt động trải nghiệm. Ngoài ra, nó còn dùng để lồng ghép với các môn học còn lại trong chương trình lớp 1.

2.3.1. Tích hợp nội dung giáo dục địa phương trong Hoạt động trải nghiệm.

Giáo viên có thể sử dụng một số tiết học trong Hoạt động trải nghiệm để tổ chức cho học sinh tìm hiểu, khám phá hoặc trọn vẹn một/một số chủ đề, hoặc một số nội dung nổi bật nào đó trong tài liệu. giáo viên hoàn toàn chủ động khi lựa chọn chủ đề/nội dung. Tuy nhiên, dù chọn lựa hình thức nào, giáo viên cũng cần thiết kế thành các hoạt động học tập phù hợp để phát huy tính tích cực, chủ động và tương tác của học sinh.

Bên cạnh đó, với những tiết học còn lại trong Hoạt động trải nghiệm, giáo viên có thể linh hoạt sử dụng bất kỳ nội dung nào trong tài liệu để lồng ghép, xen cài một cách tự nhiên, nhẹ nhàng vào bài học nhằm góp phần cung cấp kiến thức, hiểu biết về quê hương Thành phố Hồ Chí Minh cho học sinh.

2.3.2. Lồng ghép nội dung giáo dục địa phương với các môn học còn lại trong chương trình lớp 1.

Trong chương trình các môn học Tiếng Việt, Đạo đức, Tự nhiên xã hội, Âm nhạc, Mĩ thuật... có những nội dung, chủ điểm có thể sử dụng ngữ liệu, kiến thức của Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh lớp 1. Giáo viên tùy theo nội dung cụ thể của bài học/môn học và nội dung đó có tính tương quan và thích hợp để sử dụng một hay một số vấn đề/nội dung trong Tài liệu để tích hợp, lồng ghép vào bài học. Qua đó, giúp học sinh khắc sâu hoặc mở rộng nhận thức về thành phố nơi các em đang sinh sống và học tập.

Giáo viên cần lưu ý: bố cục của mỗi chủ đề và trật tự giữa các chủ đề trong tài liệu không phải là những trật tự cứng, giáo viên hoàn toàn có thể sử dụng tài liệu một cách tùy biến sao cho thích hợp và tiện dụng nhất. Giáo viên có quyền khai thác nội dung của tài liệu để giảng dạy cho học sinh mà không cần quan tâm đến thứ tự trước sau của các chủ đề hay mạch nội dung của mỗi chủ đề trong tài liệu, chỉ cần đảm bảo truyền tải được nhiều nhất nội dung giáo dục địa phương lớp 1 cho học sinh.

3. Tổ chức thực hiện

3.1. Phòng Giáo dục và Đào tạo

Chỉ đạo các trường tiểu học xây dựng kế hoạch thực hiện tích hợp, lồng ghép nội dung giáo dục địa phương vào hoạt động trải nghiệm và các môn học của khối lớp 1 từ năm học 2020 – 2021.

Kiểm tra, giám sát việc tổ chức dạy học nội dung giáo dục địa phương và Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh – Lớp 1 tại các cơ sở giáo dục tiểu học nhằm bảo đảm học sinh được tham gia các hoạt động học tập một cách thiết thực, hiệu quả.

3.2. Đối với các trường tiểu học

Hiệu trưởng chịu trách nhiệm về việc xây dựng kế hoạch dạy học nội dung giáo dục địa phương và Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh – Lớp 1.

Giáo viên có thể sưu tầm tranh ảnh, tư liệu,...phù hợp với bài dạy từ các phương tiện truyền thông và các trang thông tin chính thống của các cấp, ngành để lồng ghép giảng dạy về nội dung giáo dục địa phương, đảm bảo việc cung cấp thông tin đến cho học sinh chính xác, gần gũi hiểu biết về nơi các em đang học tập và sinh sống.

Triển khai và đẩy mạnh tuyên truyền Tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh – Lớp 1 đến từng giáo viên, học sinh, phụ huynh; phê duyệt các nội dung giáo dục địa phương được tích hợp và lồng ghép trong các môn học, hoạt động giáo dục; quản lý nội dung chất lượng dạy học và các hoạt động giáo dục, đảm bảo việc thực hiệu quả và thiết thực, phát triển phẩm chất và năng lực, giúp học sinh có thêm cơ hội trải nghiệm, hiểu thêm về các giá trị văn hóa truyền thống cùng những nét đặc sắc của vùng đất, con người và khám phá vẻ đẹp của quê hương Thành phố Hồ Chí Minh; từ đó giúp các em bồi đắp, nuôi dưỡng tình yêu và lòng tự hào với quê hương, đất nước.

Phòng Giáo dục và Đào tạo đề nghị Hiệu trưởng các trường triển khai và thực hiện theo đúng văn bản chỉ đạo; mọi khó khăn đề nghị báo cáo cụ thể cho Phòng Giáo dục và Đào tạo (Bộ phận Tiểu học) để được hướng dẫn thực hiện./.

(Đính kèm tài liệu Hướng dẫn tổ chức dạy học Tài liệu giáo dục địa phương TP. Hồ Chí Minh – Lớp 1)

Nơi nhận:

- Các trường TH, BDGD;
- Lưu VT, TH.

Nguyễn Vĩnh Bảo Châu